

«La funció primera d'un polític és crear l'espai comú.»

Conversa d'Itziar González Virós amb Teresa Forcades

per Carles Torner

Hem convidat Itziar González Virós, que fou regidora de Ciutat Vella entre el 2007 i el 2010 (moment en què va dimetir davant de la imposició per part de la cúpula de l'Ajuntament de Barcelona del projecte d'hotel vinculat al Palau de la Música) perquè ens parli de la seva concepció de l'espai comú. Arquitecta i urbanista, actualment dedicada a la rehabilitació del territori amb el reciclatge d'urbanitzacions i de polígons en desús, la seva pràctica política com a regidora va enfrontar-la a diversos grups de crim organitzat a Ciutat Vella, que van respondre-li amb amenaces i agressions. Recentment ha creat l'Associació Institut Cartogràfic de la Revolta, ha publicat una nova edició —ampliada per ella mateixa— del *Barcelona pam a pam* d'Alexandre Cirici, i treballa amb diversos col·lectius en la refundació de la vida política i en la perspectiva d'un parlament ciutadà. Teresa Forcades, membre del consell de redacció de *Qüestions de Vida Cristiana* i pensadora també vinculada als moviments polítics emergents, dialoga amb ella sobre la refundació de l'espai comú. Cal explicar als lectors i lectores que l'arquitecta Itziar s'expressa amb el llapis a la mà: parla tot dibuixant i il·lustra el seu pensament amb esbossos, imatges, metàfores, dissenys

Si la clau de volta no fa la seva feina, no aconsegueix la seva funció de consolidar la volta, les pedres cauen, la gent en rep l'impacte.

arquitectònics —que hem intentat restituir en la transcripció de la conversa.

Teresa Forcades: Des de fa un temps tenim oberta una conversa sobre la refundació de l'espai comú. Com imatges aquest espai?

Itziar González Virós: La volta —Itziar dibuixa amb el llapis un semicercle de banda a banda de la pàgina— és el nostre estat de dret. Les institucions són les pedres que la conformen i la clau de volta, en el seu moment, va ser el sistema de partits i el parlament —el traç va resseguint una a una les pedres de la volta, alçant-les damunt del buit—. Imagina-te-la: t'estic dibuixant la clau de volta de Santa Maria del Mar. Mira-la com va reunint totes les nervadures. A partir del moment que el sistema de partits no és plural sinó que s'ha convertit en dos (que en el fons són un mateix), tota la construcció deixa de funcionar. Perquè ja sabem que la clau de volta és una pedra que es col·loca a compressió, que s'ajusta a una realitat social plural. Però el nostre sistema de partits no s'ajusta a la realitat. Si la clau de volta no fa la seva feina, no aconsegueix la seva funció de consolidar la volta, les pedres cauen, la gent en rep l'impacte, hi ha accidents i morts...

Teresa F.: Com resoldre-ho?

Itziar G. V.: Amb una revolta. Quan restaurem una volta hi superposem una capa de compressió feta amb morter i una trama, una xarxa. La revolta és això: cadascun de nosaltres comprimim, connectats i solidàriament, el sistema democràtic per salvar-lo.

Teresa: Però cal fer una volta molt més gran, perquè la

“ Tota aquesta gent que viu a la intempèrie semblen desarrelats però, de fet, són l'arrel mateixa de la humanitat. Són en trànsit. En un llindar.

volta inicial ja deixava molta gent fora, sense protecció. Cal ampliar el plantejament. Que és una cosa que, arquitectònicament, també es pot fer.

Itziar G. V. : Tens raó. Potser aquest dibuix de l'espai comú t'agradarà més. Tenim d'una banda una administració pública —dibuixa la caixa d'un edifici— i de l'altra banda tenim una ciutadania —dibuixa amb traç ràpid una multitud de ninotets amb cap, cames i braços—. Constatem que l'administració pública rep les contribucions econòmiques dels ciutadans i els ofereix aixopluc —dibuixa ara un teuladís que protegeix una part dels ninotets—... però deixa massa gent a la intempèrie. Què passa? A Ciutat Vella, que és on jo he fet l'aprenentatge, és el pa de cada dia: al marge d'aquestes persones ben cobertes perquè tenen llar, DNI i seguretat social, la realitat que jo em trobava cada dia eren moltes persones sense llar ni sostre (molts problemes d'alcoholisme i de salut mental), moltes dones dins de xarxes de tracta de persones (prostitució), la xarxa de pakistanesos del Panjab que estan uns anys de pas pel nostre país però només fins que hagin acabat de pagar el preu de les màfies que els han fet venir... Jo tenia més població sense aixopluc que persones arrelades.

Tota aquesta gent que viu a la intempèrie —el traç del llapis repassa cames i camises, mans i mànigues d'una multitud de desemparrats— semblen desarrelats però, de fet, són l'arrel mateixa de la humanitat. Són en trànsit. En un llindar. En un espai intersticial. Els veiem al nostre davant: hi són. Són per exemple els joves panjabis de qui et parlava, que porta l'empresària sikh: és la propietària dels locals on treballen i dels pisos on s'estan, ella està ben reconeguda per l'administració pública pel seu pes econòmic. Però fa venir uns homes que és com si no hi fossin, precisament perquè el negoci és que hi si-

Com pot ser que sigui un problema entre civils una velleta enfrontada a una societat anònima que té la seva seu a les illes Caiman?

guin i no hi siguin, totes dues coses alhora. Són persones invisibles per a l'administració però que viuen al barri perquè algú visqui d'elles. És una forma d'explotació de la misèria o de la indignitat, perquè l'empresària sikh fa que treballin i consumeixin en aquesta mena de colònia tèxtil del dinou en què han convertit el barri del Raval a Ciutat Vella.

El dia a dia d'una regidora és molt complex. Imagina un malalt mental de qui ningú no té cura, que beu i que, de sobte, en ple carrer, té un brot psicòtic: entra en col·lisió amb els altres, perquè crida, o perquè agafa un ganivet i amenaça... O imagina la prostituta que porta els clients a un pis i els veïns no poden més dels problemes que això provoca a l'escala. L'administració no rep l'encàrrec de tenir atenció directament dels exclosos, sinó que rep la queixa dels veïns a qui molesten.

Davant de la queixa, l'administració ha de constatar que s'ha convertit en una casa tancada, que exclou molta gent. Que hi ha tot un espai, aquest —la Itziar encercla la multitud d'exclosos amb el llapis—, un espai que ha quedat fora del seu abast. Un exemple: la velleta que viu tranquil·lament fins que un voltor financer li fa *mobbing* i llavors no sap on agafar-se. ¿Què em passava a mi quan jo deia als meus tècnics que havíem d'ajudar-la? Em responien: no podem fer-ho perquè és un problema entre civils. Com pot ser que sigui un problema entre civils una velleta enfrontada a una societat anònima que té la seva seu a les illes Caiman? Han comprat la finca, l'agradeixen, li tanquen l'aigua, ¿i nosaltres no podem fer-hi res? Qui podria veure-ho com un combat d'iguals entre entitats «civils»? Doncs l'administració i les lleis et diuen a tu, regidora, que no t'hi pots ficar.

La meua idea és senzilla: cal dotar l'administració d'un voladís —i traça amb energia una ratlla gruixuda damunt la multitud que viu a la intempèrie— que protegeixi aquesta gent. Com? Dotant-se de

Vam crear un espai de mediació que extralimitava les nostres funcions, que contradeia el que, en arribar a l'administració, m'havien dit que no es podia fer.

mecanismes de mediació per tal de poder aturar els peus a l'empresa que agredeix la velleta. Me'n vaig anar a fiscalia, vaig parlar amb la Teresa Compte, la fiscal en cap de Catalunya, i li vaig preguntar: «Podem crear una fiscalia anti-*mobbing*?» Quan jo faci de medidora entre la velleta i l'empresa, ¿puc tenir al costat un fiscal que, segons com vagin les coses, li digui als qui fan *mobbing* que acabaran a la presó? A canvi, vaig proposar a la fiscal en cap, els meus tècnics et faran un informe sobre l'estat de la finca i tot el que incompleix l'empresa; el CAP et farà un informe sobre l'empitjorament de la salut de la velleta des que, pels assalts patits, les finestres no li tanquen...; Et faran un expedient impecable. Però necessito al meu costat el poder judicial. Quan vaig aconseguir implicar la fiscalia i l'empresa va veure que tenia al davant allò penal, em van començar a fer cas. Si no és així, com a regidora ja puc cantar missa, que ni m'escoltaran. Vaig aconseguir un fiscal anti-*mobbing* que va incoar expedients denunciant aquestes agressions, i això gràcies a totes les dades que l'administració de proximitat li procurava.

En resum, vam crear un espai de mediació que extralimitava les nostres funcions, que contradeia el que, en arribar a l'administració, m'havien dit que no es podia fer. Però si acceptava que no tenia capacitat d'actuació en aquests casos, deixava desprotegida tota aquesta zona —el traç abasta ara la multitud a la intempèrie— i el malfuncionament s'encomana a tot el barri. Proposo, doncs, de tensionar l'administració, eixamplant la seva capacitat d'actuar, fins a protegir amb aquest voladís la població que vivia en zona de ningú. Vol dir crear nous mecanismes, fer que col·laborin diferents nivells d'administració. Si, alhora, en comptes de fer clientelisme o paternalisme amb els veïns, els dius que no són mers usuaris de serveis sinó persones implicades, amb capacitat de col·laborar, esdevenen un subjecte polític

Si dissenyes un món on no hi ha espai per al vulnerable serà un món inhòspit. L'espai comú és l'espai de l'acollida. És un llinar. Com el rebedor de casa: el lloc on pots donar la benvinguda.

comunitari. De manera que —amb un traç ràpid la Itziar marca els dos vessants d'una teulada— la regidora del districte ha tibat d'ambdues bandes, de l'administració i del subjecte polític «veïns», i ha unit els dos teuladissos que ara protegeixen la població exclosa. Ha fet casa. Els ha inclòs sota teulada. La funció del polític és, doncs, violentar tot els actors socials per afrontar els problemes reals. D'entrada les societats limitades: agafar els empresaris i posar-los davant la seva responsabilitat social, com feia jo amb els hotelers quan els deia que donessin feina a les prostitutes del Raval; si realment volien transformar tantes zones del barri en hotels, que entomessin la seva part de responsabilitat davant de les persones que vivien en aquells marges que ells volien transformar en hotels. Després has de violentar els veïns, perquè no et limites a complaure'ls sinó que els forces a ser solidaris. Es tracta de tibar de les dues bandes: administració i ciutadans. Així la política es transforma, només perquè el càrrec públic que ha arribat al poder té plena consciència que la seva funció primera és crear l'espai comú —amb traç ràpid, la Itziar marca terra, parets i teulada del perímetre de l'edifici resultant—. La casa ha d'acollir la vulnerabilitat, que cada vegada és més majoritària. Aquesta és l'aposta: reivindicar el paper del polític tot estirant, tensionant-les, les institucions públiques que ja tenim, tot per gestionar l'espai comú de manera que reconeguem a cadascú la seva contribució fonamental. Si dissenyes un món on no hi ha espai per al vulnerable, serà un món inhòspit. L'espai comú és l'espai de l'acollida. És un llinar. Com el rebedor de casa: el lloc on pots donar la benvinguda.

Teresa F.: I com es poden repensar els partits polítics en funció d'aquesta noció d'espai comú?

El vici és la pròpia disciplina de partit. Jo vull un parlament de consciències, no de militars que reben ordres com si fossin soldats.

Itziar G. V. : Per respondre cal aquest altre dibuix —traça ara el rectangle del terreny de joc d'un camp de futbol i, al damunt, hi pinta uns ninotets—. Mira'ls: els polítics estan desconnectats, perquè són com aquests futbolistes —i marca amb força tres eixos que enfilen per la cintura els migcampistes, els defenses, els davanters—: estan aixecats. No toquen de peus a terra. Són com els jugadors del futbolí. Van a cops, pobres. Aquests homes i dones queden així disposats, a la mercè de la disciplina del seu partit (PSC, CiU...). Fixa-t'hi: no poden mirar als costats, no poden dialogar, els cops de mà que els fan moure's vénen de fora, no depenen d'ells. El parlament és aquest terreny de joc reduït i els qui hi tenen influència són a fora.

Tot seguit la Itziar agafa una altra pàgina en blanc i hi dibuixa dos semicercles, un de gran com un tall de síndria i un de petit com mitja mandarina. O com si partíssim dues monedes, una d'euro i l'altra de vint cèntims, i les encaixéssim. Dos semicercles que no arriben a formar cap cercle però es mantenen en contacte pel seu centre.

Itziar G. V. : Aquest semicercle menut és el parlament: els qui hi tenen influència són tots fora. Aquest altre semicercle és ampli i té forma de conca: és un espai de confluència. El vici és la mateixa disciplina de partit. Jo vull un parlament de consciències, no de militars que reben ordres com si fossin soldats. El sistema mateix jibaritza la política. Aquest és el parlament que tenim —la Itziar remarca el petit semicercle—: hi governa la llei de la influència, i aquí és on volem anar —ara remarca l'altra meitat, la més oberta—, on ens governi la confluència. Influència vol dir el món de l'aparença: el diàleg es programa de fora estant. Confluència vol dir veritable diàleg, intercanvi, transformació de les opinions.

Teresa F.: M'interessa que diguis que és tot aparença. Als grans debats parlamentaris, com aquest últim de Rubal-

Per als poderosos no hi ha mai improvisació, no hi ha veritable debat.

**caba i Rajoy, els discursos els escriuen experts que em-
pren unes mateixes regles i codis, i és, doncs, és com si els
escrivís un mateix equip. Quan els veus escriure als seus
escons com si preparaessin una resposta és pura aparença:
si ho fan és perquè saben que en aquell moment els filma
la televisió. No estan actius al parlament perquè ja hi van
amb els discursos escrits, i per això tantes vegades són
discursos força bons i donen una certa dignitat al debat.
Els partits petits no tenen els mateixos mitjans, i això els
posa en inferioritat de condicions. Per als poderosos no hi
ha mai improvisació, no hi ha veritable debat.**

Itziar G. V.: És ben bé el futbolí que t'he dibuixat: sembla que corri la pilota i hi hagi confrontació d'idees, però els jugadors no són lliures de fer el seu joc. Aquest altre parlament de la confluència, en canvi, és el de la llibertat: la pilota hi corre pel carrer, tothom la pot tocar, tothom pot fer política, la política mateixa es democratitza. Es tracta de fer aparèixer un nou espai. Com s'hi pot arribar? Amb la necessitat que tenim de transicions i processos pacífics, jo proposo que ho fem així —la Itziar dibuixa llavors diversos eixos que connecten els dos semicercles, el més reduït i el més ampli, connectats doncs a través del seu centre—. D'una banda tenim l'espai de la confluència que és la imatge bona del debat, perquè hi rescatem l'origen de la tradició democràtica, realitzant-la plenament. Hi reproduïm una sectorialització —la Itziar subratlla amb traços gruixuts els sectors que ara divideixen el semicercle—, que no és tant la sectorialització entre partits polítics, sinó la del funcionament de l'organ legislatiu, mitjançant les comissions legislatives. És ben senzill: reconeguem que els experts de les comissions legislatives són entre la ciutadania. La societat ja ha creat prou coneixement per assessorar el seu parlament. Es tracta d'agafar la normativa

Reconeguem que els experts de les comissions legislatives són entre la ciutadania. La societat ja ha creat prou coneixement per assessorar el seu parlament.

mateixa del parlament actual, sense canviar-hi gran cosa, i obrir les comissions parlamentàries a la ciutadania. En comptes de comissions amagades, els experts de les quals són nomenats pels diputats i diputades, fem que parlin al parlament les persones que s'han agrupat socialment segons les seves afinitats, per temes, en unes organitzacions socials que són reflexives i propositives. És el que he proposat als meus companys: creem un parlament ciutadà. El parlament ciutadà és aquest espai de confluència. En crear-lo, constatarem quin grau de cohesió tenim. Per exemple, crec que ens adonarem que en el tema financer, Déu n'hi do del coneixement acumulat que tenim, i del cabal de propostes que som capaços de fer. Però en altres aspectes pot ser que calgui més temps i un treball aprofundit. De manera que el parlament ciutadà podria quedar així —la Itziar escapça alguns dels sectors del parlament ciutadà—. És un parlament viu, orgànic, que anirà canviant.

Teresa F.: Quan parles de cohesió et refereixes a la coincidència de criteris i plantejaments?

Itziar G. V.: Imagino un procés en tres passos. Per a mi la política demana en primer lloc un ésser conscient, amb capacitat d'anàlisi i de comprensió de la realitat: un subjecte polític. Subjecte que, d'entrada, comprèn què li està passant. Ha sabut codificar la realitat per entendre-la. Sap diferenciar entre el que li fan creure i el que és. Estem parlant, doncs, d'un procés on l'educació és molt important, que dóna eines d'anàlisi i capacitat de reflexió. En segon lloc, cada persona ha de tenir capacitat empàtica: comprendre que el que li està passant no és res estrictament individual, sinó que reconeix la coincidència entre la seva realitat i la realitat compartida amb altres. Finalment, el tercer punt és l'acord entre tots per transformar la realitat.

El subjecte polític és artífex de canvi i de transformació social, i cadascú hi arriba segons el seu procés.

Teresa F.: En la realitat històrica del nostre país hi ha diverses menes de subjecte polític. Acabem de conèixer casos de persones que esdevenen subjecte polític perquè se suïciden (quan les van a desnonar). És una perspectiva extrema i tanmateix real: la capacitat del subjecte polític d'influir s'esdevé paradoxalment amb la mort. El subjecte polític és artífex de canvi i de transformació social, i cadascú hi arriba segons el seu procés. De vegades un esdevé subjecte polític perquè es fa l'histèric (Lacan ja deia que la histèria és una posició articulada). Hi haurà qui pensarà: l'histèric no construeix res. Tanmateix, és una expressió política amb voluntat de canvi. Dic tot això perquè crec que cal partir, en la transformació política i la discussió sobre els processos que s'han de seguir, de la diversitat real. Jo ho constato cada dia a la meva comunitat, que és un petit parlament de trenta-vuit persones. Hi passen moltes coses que mai no són segons esquemes preconcebuts, perquè sempre es trenquen.

Itziar G. V.: Hi estic d'acord. La meua perspectiva és la següent: jo faig un estudi geotècnic per tal d'ajudar els companys d'aquest viatge i que sàpiguen on poden recolzar-se per fer un procés constituent. La nova política, qui l'està fent? Qui l'està fent ara mateix? Doncs són un seguit de persones que han passat per aquests tres passos: comprensió, empatia i acció conjunta. Un exemple clar és la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca. Són persones que, d'entrada, prenen consciència: contra el discurs general, jo no sóc culpable de la situació en què em trobo sinó que sóc víctima d'un sistema injust. Tot seguit constaten que són dos, perquè aquella altra senyora es troba en la meua mateixa situació, són tres, quatre, cinc: són multitud. Últim pas:

La nova política, qui l'està fent? Doncs són un seguit de persones que han passat per aquests tres passos: comprensió, empatia i acció conjunta.

ens apleguem per actuar plegats. La Plataforma d'Afectats per la Hipoteca és una experiència de presa de consciència, de comunitat i d'acció política. Aquests tres passos ja han canviat la vida de les persones que s'hi han implicat. Quan els teus veïns i companys t'han aturat el desnonament, ja mai més no seràs indiferent a l'espai comú.

Teresa F.: Sens dubte la potencialitat hi és, aquesta és la nostra confiança bàsica, però cal tenir en compte les febleses. A Veneçuela ha passat: persones que s'impliquen a fons en processos de transformació i al cap d'un temps se'n desenten. Per això insisteixo en la vulnerabilitat, per evitar donar una visió heroica del subjecte polític. Som fràgils, ens impliquem en processos col·lectius de transformació des d'aquesta fragilitat.

Itziar G. V.: Em sembla bé tenir en compte els febles. Tanmateix, tot i que després d'haver aconseguit canvis les persones es puguin acomodar, vull insistir en un punt: jo proposo un disseny constructiu de la confluència. La tasca que fem amb els meus companys perquè es reuneixi un parlament ciutadà és un reconeixement dels col·lectius que ja existeixen. Ja hi són. Ja expressen ara una nova manera de fer política. Una nova manera d'organitzar-se per afinitats. No són unions de caire sociològic: de rang, o d'origen, sinó que s'apleguen segons les afinitats reals. Es tracta d'un gran canvi: la manera d'agrupar-nos ja és segons les realitats: els usuaris de la salut pública, els afectats pels desnonaments, etc.

Teresa F.: Tanmateix, cal establir límits, si no volem trobar-nos, per exemple, amb grups que s'apleguin segons la

Una nova manera de fer política. Una nova manera d'organitzar-se per afinitats.

seva afinitat per fer fora els immigrants. En l'assemblea inicial, cal tenir un ideari de partida. Més endavant ja es podrà fer un procés més global i una veritable assemblea constituent en els quals participin tots els grups i totes les veus, però cal partir d'uns mínims acordats. Actualment, a Catalunya hi ha grups diversos que fan una anàlisi semblant a la nostra, però n'acaben traient conseqüències ben divergents.

Itziar G.V.: M'ajudes a expressar una altra idea important: en aquest parlament ciutadà cal superar els frontismes. És un projecte constructiu, en el qual pots tenir antagònics però no enemics. No s'articula en contra. L'immigrant, per seguir amb el teu exemple, no pot ser deixat de banda.

Teresa: I si ve algun ciutadà que et defensa les expulsions d'immigrants, quedaria exclòs d'aquest parlament?

Itziar G. V.: Si la base de la política és l'empatia i el parlament és el lloc de la confluència, immigrants i no immigrants, rics i pobres hi estan inclosos. Per això em desentenc dels que em parlen de crear un front d'esquerres, perquè no vull emprar expressions del segle XIX. Ha de ser un procés on tothom tingui oportunitat de ressituar-se: ha d'haver-hi una transmutació de tot plegat, ningú no pot ser exclòs del canvi. Per això en el meu dibuix represento un parlament ciutadà unit en el seu centre amb la institució parlamentària. Perquè en aquest procés hi ha un moment en el qual la ciutadania, lliurement organitzada, hi té un paper, però hi ha també un moment on els representants polítics del parlament són necessaris. En aquest procés de transformació s'ha de ressituat tothom, també els actors polítics de

En aquest parlament ciutadà cal superar els frontismes. És un projecte constructiu, en el qual pots tenir antagònics però no enemics.

l'ancien régime. Si vols crear una societat inclusiva, tothom hi ha de tenir el seu paper. Estic d'acord que hi ha d'haver un principi de partida: el reconeixement de l'altre. S'exclouen del procés aquells que parteixin de plantejaments excloents, que vulguin deixar de banda algun col·lectiu social. Els qui no reconeixen els drets humans bàsics, també els dels immigrants. La confluència només pot ser entre els que volen trobar-se amb l'altre i transformar-se plegats. Els grups que volen exclusions formen part dels lobbys exteriors, de les influències, dels frontismes. Ells mateixos s'autoexclouen.

Teresa F.: Com imagines el procés de canvi?

Itziar G. V.: Un cop detectats els col·lectius-roca (els que agrupen i en coordinen d'altres, i això vol dir aquells que hi participen a través de les xarxes socials, perquè d'aquesta manera incloem els qui també hi participen des de la soledat de la seva habitació, que no tothom ha de tenir habilitats socials), un cop tots estiguin identificats els farem una proposta. El vint-i-cinc de juliol del 2013 haurem enllestit aquest mapa de col·lectius i els proposarem que participin en un procés deliberatiu per tal que produeixin tres coses. Són tres funcions primordials.

Primera funció: qüestions programàtiques. Serem una mena de parlament, i, doncs, hem de tenir capacitat d'escriure, de legislar, de fer llei o de modificar lleis actuals. Cal arrenglerar, endreçar, fer un relat del que farem. Aquests col·lectius-roca, amb els seus experts, han de dir-nos quines lleis ens manquen, quines s'han de modificar: han de participar en la construcció jurídica d'un nou sistema. Tenen la funció d'una comissió parlamentària.

Segona funció: també ens han de dir quines accions de desobediència civil hem d'emprendre, o de vivència de l'actual realitat: ens

S'exclouen del procés aquells que parteixin de plantejaments excloents, que vulguin deixar de banda algun col·lectiu social.

han de donar eines, als ciutadans no organitzats o no especialitzats, per prendre consciència. El parlament ciutadà fa dues feines: d'una banda legisla i de l'altra ajuda a constituir el propi ésser. La ciutadania constatarà el poder que té: emprant una eina de transformació, comprant aquí en comptes d'allà, demanant al seu banc d'actuar en una direcció, etc. Parlem d'accions concretes d'empoderament. Legislem i ens empoderem per tal d'encarnar la llei.

Teresa F.: Em pots posar un exemple?

Itziar G. V.: Els bancs. Accions concretes: treu els diners d'aquests bancs o caixes (o excaixes) i posa'ls en aquesta altra banca ètica o cooperativa. O fes desobediència civil amb penyora fiscal. O atura un desnonament. O, en la qüestió energètica: apunta't a Som Energia i rescindeix els teus contractes amb FECSA o ENDESA. Cada col·lectiu ens ha de dir com podem reforçar el parlament ciutadà, perquè mentre no canviem la llei hem de poder dir: la nostra llei ja és aquesta. Ja estem vivim així. Ja hem transformat el present. Cal fer-ho alhora: plantejar la novetat i no reconèixer el sistema actual.

Teresa F.: I la tercera funció?

Itziar G. V.: La tercera funció és l'estratègia. El parlament anterior, com sabem, estava iniciant la llei de consultes per donar cabuda a la pregunta «Voleu ser un estat dins d'Europa?» La idea bonica de la consulta és que concretitza tot el coneixement sectari, especialitzat, que no arriba a tothom. En una consulta sobre la banca pública, per exemple, qualsevol persona que no hagi seguit el debat fins aquell moment és convidada a expressar-s'hi. Fer una consulta fa que tothom hi participi, que tothom se n'hagi d'informar i prengui partit.

Tres moments del parlament ciutadà, per exercir tres funcions: legislar, plantejar accions per viure la transformació en el present i fer una consulta al conjunt de la ciutadania per tal que tothom hi participi.

Tres moments, doncs, del parlament ciutadà, per exercir tres funcions: legislar, plantejar accions per viure la transformació en el present i fer una consulta al conjunt de la ciutadania per tal que tothom hi participi. D'aquesta manera, el treball del parlament ciutadà esquitxa tothom. Quina és la nostra tasca, com a promotors de tot plegat? Jo he treballat en projectes d'urbanisme, que són processos molt llargs, i ens ho plantegem així. Nosaltres assessoràiem aquests col·lectius perquè fessin aquests debats i exercissin totes tres funcions.

Teresa F.: I després d'aquest treball col·lectiu, quin seria el pas següent?

Itziar G. V.: No lliuràiem pas directament les propostes a la presidenta del parlament de Catalunya. No: nosaltres aniríem a trobar cadascun dels diputats i diputades del parlament. Que fossin ells qui assumissin la responsabilitat de demanar a la presidenta del parlament que proposi una consulta unitària on, a banda del tema nacional s'afegeixin aquest seguit de qüestions fonamentals. Inclouríem el treball del parlament electe en l'estratègia del parlament ciutadà: que siguin ells qui reconguin el nostre esforç i incorporin la nostra feina a la del parlament. No com una iniciativa popular, sinó com un procés que s'ha produït amb generositat, amb esforç col·lectiu, amb una voluntat àmplia de construir noves bases socials.

Què faran, a l'hora de la veritat, els diputats? És la seva responsabilitat. En canvi, si donéssim a tot aquest procés social tan ampli la forma d'un front d'esquerres, l'estaríem simplificant en excés. No es tracta d'això: que cadascú segueixi votant el partit que vulgui. Es tracta d'una iniciació política altra, constituent, que no sectorialitza ideo-

Una consulta única sobre aquest conjunt de temes, en la qual no només decidim que volem un estat sinó com ha de ser aquest estat.

lògicament ni etiqueta. De fet, estem demanant als diputats i diputades que trenquin les regles de joc. Que es diguin: la societat ha produït aquest procés, com hi responem? Doncs amb una consulta única sobre aquest conjunt de temes, en la qual no només decidim que volem un estat sinó com ha de ser aquest estat.

És obvi que això qüestiona el sistema i tenim molts números que ens diguin que no. Però en aquest moment —i només en aquest moment, després d’haver-ho intentat— és quan es podrà passar a una nova etapa, la de la desobediència civil. No voldrem un parlament que, davant d’aquesta acció tan constructiva, la ignori. El que pot passar és que es produeixi un divorci i un conjunt de diputats i diputades es passin al parlament ciutadà. No quedarien fora: passarien el llinar i serien acollits per un parlament que reconeix la seva condició política. L’endemà hi hauria, és clar, la manifestació massiva demanant que iniciem un nou procés col·lectiu com a país perquè ja hem fet un procés, ja hem tirat endavant un projecte que és madur. En resum: es prepara el procés, es duu a terme, s’interpel·la el parlament actual i, si no hi hagués reconeixement, llavors apareixeria el conflicte. Conflicte que podria abocar a la convocatòria de noves eleccions. Parlo d’una temporalitat breu: tot plegat ha d’estar fet el setembre del 2013. El factor sorpresa és fonamental.